

Regeling van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, van,
nr. IENW/BSK-, tot wijziging van de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 in
verband met de uitvoer van een gedetailleerdere berekening van de concentratie
van zwevende deeltjes bij veehouderijen

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,

Gelet op artikel 5.20 van de Wet milieubeheer;

BESLUIT:

ARTIKEL I

Artikel 73 van de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 wordt als volgt
gewijzigd:

1. Voor de tekst wordt de aanduiding '1.' geplaatst.
2. Er wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende:
 2. De gegevens bedoeld in het eerste lid onder c omvatten voor veehouderijen in ieder geval de kenmerken van de emissie van alle veehouderijen waarvan de stallen geheel of gedeeltelijk binnen een straal van 500 m van het dichtstbijzijnde emissiepunt zijn gelegen met een totale emissie van zwevende deeltjes (PM₁₀) van meer dan:
 - a. 800 kg per jaar in ten minste die gevallen waarbij de totale emissie van zwevende deeltjes (PM₁₀) van de veehouderij waarop de berekening betrekking heeft meer dan 800 kg per jaar bedraagt, en
 - b. 500 kg per jaar in ten minste die gevallen waarbij de totale emissie van zwevende deeltjes (PM₁₀) van de veehouderij waarop de berekening betrekking heeft meer dan 500 kg per jaar bedraagt en uit de gegevens, bedoeld in artikel 66, onder a, blijkt dat de achtergrondconcentratie hoger is dan 27 µg/m³.

ARTIKEL II

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 januari 2019.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

S. van Veldhoven - Van der Meer

TOELICHTING

Algemeen

De Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 (hierna: de Rbl) bevat voorschriften over metingen en berekeningen om de concentratie en depositie van luchtverontreinigende stoffen vast te stellen. Deze wijziging van de Rbl betekent dat voor het bevoegde gezag in bepaalde gevallen bij het nemen van besluiten waarbij moet worden getoetst of de grenswaarden voor zwevende deeltjes (PM₁₀) niet worden overschreden, de uitvoer van een meer gedetailleerde cumulatieve berekening verplicht wordt. Dit zijn besluiten zoals het verlenen van een omgevingsvergunning milieu, een omgevingsvergunning beperkte milieutoets of een omgevingsvergunning voor afwijking van het bestemmingsplan voor het gebruik van een agrarische bedrijfswoning als plattelandswoning. Voor het nemen van deze besluiten is in de meeste gevallen het college van burgemeester en wethouders het bevoegde gezag en in uitzonderlijke gevallen het college van gedeputeerde staten.

Met deze wijziging van de Rbl worden de gegevens die worden gebruikt bij individuele toetsing gelijk getrokken met de gegevens voor de jaarlijkse monitoring in het kader van het Nationaal Samenwerkingsprogramma luchtkwaliteit (hierna: het NSL). Het belangrijkste doel is om tegen te gaan dat uit de jaarlijkse monitoring nieuwe overschrijdingen van de grenswaarden voor zwevende deeltjes van bijlage 2 van de Wet milieubeheer vanwege veehouderijen naar voren komen.

Artikelen 67 en 73 van de Rbl

In artikel 67 van de Rbl is bepaald dat bestuursorganen bij het berekenen van concentraties van verontreinigende stoffen in de buitenlucht gebruik maken van de gegevens bedoeld in artikel 66. In artikel 66 worden onder andere overzichten van de grootschalige concentratiegegevens van zwevende deeltjes van het voorafgaande kalenderjaar en van de prognoses van deze gegevens voor alle kalenderjaren volgend op het voorafgaande kalenderjaar tot en met het jaar 2030, genoemd. In artikel 73, eerste lid, is daarnaast bepaald dat bij het berekenen van deze concentraties bij inrichtingen ook gebruik moet worden gemaakt van gegevens over de fysieke kenmerken van de bron, de kenmerken van de emissie en de kenmerken van de omgeving.

Grootschalige concentratiegegevens en monitoring NSL

De bijdrage van omliggende veehouderijen aan de concentratie van zwevende deeltjes maakt deel uit van de in artikel 66 genoemde overzichten van de grootschalige concentratiegegevens van zwevende deeltjes (hierna: GCN-kaarten). Dit betekent dat bij de berekening van de vaststelling van de concentratie van zwevende deeltjes in de buitenlucht bij toetspunten nabij veehouderijen de bijdrage van in de omgeving gelegen veehouderijen wordt betrokken.

Uit de jaarlijkse monitoring voor het NSL blijkt dat in de GCN-kaarten in sommige gevallen de bijdrage van omliggende veehouderijen aan de concentratie van zwevende deeltjes op toetspunten die op minder dan 500 m van een veehouderij liggen wordt onderschat. Dit komt door de opbouw van de GCN-kaarten. Deze kaarten zijn opgebouwd uit gridcellen van 1x1 km. De emissie van binnen deze gridcel gelegen bronnen – waaronder veehouderijen – wordt gelijkmatig verdeeld over de gridcel. Een veehouderij – als lokaal dominante bron - die op een afstand

van minder dan 500 m van een veehouderij ligt, waarvoor de concentratie van zwevende deeltjes wordt berekend, kan een hogere bijdrage aan de concentratie hebben dan volgt uit de GCN-kaarten. Dat kan ertoe leiden dat wanneer voor de bijdrage aan de concentratie van in de omgeving gelegen veehouderijen alleen wordt uitgegaan van de GCN-kaarten, een overschrijding van de grenswaarden voor zwevende deeltjes van bijlage 2 bij de Wet milieubeheer niet wordt onderkend. Hierdoor kunnen nieuwe overschrijdingen ontstaan van deze grenswaarden. Eventuele nieuwe overschrijdingen worden pas gesignaleerd bij de monitoring in het kader van het NSL, omdat hierbij van meer gedetailleerde gegevens wordt uitgegaan. Om dit te voorkomen is ervoor gekozen om in bepaalde gevallen een meer gedetailleerde cumulatieve berekening van de concentratie van zwevende deeltjes verplicht te stellen.

Meer gedetailleerde berekening

Om te voorkomen dat nieuwe overschrijdingen van de grenswaarden voor zwevende deeltjes ontstaan, is in het tweede lid van artikel 73 voorgeschreven dat onder bepaalde omstandigheden bij het berekenen van de concentratie van zwevende deeltjes bij veehouderijen gebruik moet worden gemaakt van de kenmerken van de in de omgeving gelegen veehouderijen. Dit zijn alleen de omliggende veehouderijen binnen een straal van 500 m als de totale emissie van zwevende deeltjes van deze veehouderijen meer dan 500 kg dan wel 800 kg is. Dit leidt tot een meer gedetailleerde cumulatieve berekening van de concentratie van zwevende deeltjes bij veehouderijen.

Het nieuwe tweede lid van artikel 73 geeft alleen aan in welke gevallen in ieder geval rekening moet worden gehouden met de kenmerken van de emissie van in de omgeving gelegen veehouderijen. Het bevoegd gezag kan altijd overgaan tot een meer gedetailleerde cumulatieve berekening als zij daar redenen voor zien.

Drempels

De gekozen drempels voor emissies van 500 kg of 800 kg per jaar en de keuze voor een achtergrondconcentratie van $27 \mu\text{g}/\text{m}^3$ sluiten aan bij de criteria die op het moment van inwerkingtreding van de wijziging van de Rbl gelden voor de monitoring in het kader van het NSL. Gebleken is dat bij hantering van deze criteria het waarschijnlijk is dat uit de jaarlijkse monitoring geen nieuwe overschrijdingen van de grenswaarden voor zwevende deeltjes naar voren komen. Deze overschrijdingen komen door de gedetailleerde berekeningen al naar voren bij besluiten waar moet worden getoetst aan deze grenswaarden.

Correctie voor dubbeltelling

Wanneer bij de berekening van de concentratie van zwevende deeltjes bij veehouderijen gebruik wordt gemaakt van de kenmerken van de emissie van binnen een straal van 500 m gelegen veehouderijen, worden veehouderijen dubbel meegenomen in de berekening. Om dit te voorkomen moet een correctie voor de dubbeltelling worden uitgevoerd. Meer uitleg over de toepassing hiervan staat op de website van InfoMil.

Gevolgen

Administratieve lasten

De gegevens die een veehouder moet aanleveren bij het indienen van een aanvraag veranderen niet door de inwerkingtreding van deze regeling. De

wijziging van de Rbl zal daarom geen gevolgen hebben voor de omvang van de administratieve lasten van veehouders.

Effecten voor het bedrijfsleven

Voor een enkele veehouderij zullen de gewenste oprichtings- of uitbreidingsmogelijkheden wat beperkter zijn door de meer gedetailleerde cumulatieve berekening van de concentratie van zwevende deeltjes wanneer uit deze berekening blijkt dat een nieuwe overschrijding van de grenswaarden voor zwevende deeltjes ontstaat. Echter, er zou uit de monitoring in het kader van het NSL op een later moment ook volgen dat een nieuwe overschrijding is ontstaan. Deze overschrijding zou dan achteraf ongedaan moeten worden gemaakt. Met de meer gedetailleerde cumulatieve berekening wordt een mogelijke overschrijding van de grenswaarden op een eerder moment onderkend. Daarmee wordt voorkomen dat achteraf maatregelen moeten worden genomen.

Bij de monitoring van 2018 in het kader van het NSL zijn 1.184 veehouderijen ingevoerd met emissie van zwevende deeltjes van 500 of 800 kg/jaar. Dat is het aantal dat te maken kan krijgen met deze wijziging van de Rbl, maar alleen als er binnen 500 m andere veehouderijen liggen met een emissie van zwevende deeltjes van 500 dan wel 800 kg per jaar.

Lasten voor de overheid

De meer gedetailleerde cumulatieve berekening is, zoals in de inleiding reeds is opgemerkt, nodig bij het nemen van besluiten waarbij moet worden getoetst of de grenswaarden voor zwevende deeltjes niet worden overschreden. Dit is bijvoorbeeld het geval bij besluiten tot verlening van een omgevingsvergunning milieu, een omgevingsvergunning beperkte milieutoets of een omgevingsvergunning voor afwijking van het bestemmingsplan voor gebruik van een agrarische bedrijfswoning als plattelandswoning. Artikel 73, tweede lid verplicht het bevoegd gezag alleen tot het uitvoeren van de meer gedetailleerde cumulatieve berekening wanneer de omstandigheden die worden genoemd in dit nieuwe lid zich voordoen.

Het zal voor het bevoegde gezag niet veel extra tijd kosten om een meer gedetailleerde cumulatieve berekening uit te voeren. De meeste gemeenten gebruiken het rekenmodel ISL3a voor de berekening van de concentratie van zwevende deeltjes bij veehouderijen. Wanneer een meer gedetailleerde berekening moet worden uitgevoerd, worden bij de invoer van de agrarische bronnen in dit rekenmodel niet alleen de gegevens van de veehouderij waarvoor de berekening plaatsvindt ingevoerd, maar ook de gegevens van de omliggende veehouderijen. Alle veehouderijen waarbij de gemeente in het verleden met ISL3a de concentratie van zwevende deeltjes heeft berekend, staan in de lijst met standaardbronnen in ISL3a. ISL3a biedt de mogelijkheid ('invoer standaardbron') om bij een nieuwe berekening bronnen uit deze lijst aan die nieuwe berekening toe te voegen. Ook andere, voor dit doel goedgekeurde rekenmodellen, hebben vaak een dergelijke functionaliteit om bronnen uit een lijst te kiezen of deze te importeren vanuit bronbestanden. Daarnaast zijn de in te voeren gegevens in ieder geval de gegevens die zijn ingevoerd voor de monitoring van het NSL en daarom al bekend. Bovendien zal op termijn een 'exporttool' van de monitoring die in het kader van het NSL heeft plaatsgevonden beschikbaar komen, waarmee de gegevens uit de monitoring direct kunnen worden geïmporteerd in het rekenmodel. Hiermee zal de tijd die nodig is voor de meer gedetailleerde cumulatieve berekening verder worden gereduceerd.

Nu het tweede lid van artikel 73 alleen in een beperkt aantal gevallen verplicht tot het uitvoeren van een meer gedetailleerde cumulatieve berekening en de tijd die hiermee gemoeid is beperkt is, zijn de uitvoeringslasten voor het bevoegd gezag gering. Omdat mogelijke overschrijdingen nu vooraf worden onderkend, krijgt het bevoegd gezag niet na de jaarlijkse monitoring in het kader van het NSL te maken met nieuw op te lossen knelpunten. De wijziging heeft geen effect op de handavingslasten. Wanneer tot handhaving wordt overgegaan is van belang voor welke activiteiten een omgevingsvergunning is verleend en wordt niet opnieuw berekend of bij de uitvoer van deze activiteiten aan de grenswaarden voor zwevende deeltjes wordt voldaan. Dit betekent dat in het kader van de handhaving de meer gedetailleerde cumulatieve toets ook niet aan de orde kan zijn.

Gevolgen voor het milieu

De gevolgen voor het milieu zijn positief, omdat met de uitvoer van de meer gedetailleerde cumulatieve berekening wordt voorkomen dat pas bij de jaarlijkse monitoring wordt geconstateerd dat een nieuwe overschrijding van de grenswaarden voor zwevende deeltjes is ontstaan.

Consultatie en advisering

[pm]

Artikelsgewijs

Artikel I

Onderdeel a van het nieuw opgenomen tweede lid bij artikel 73 ziet op de berekening van de concentratie van zwevende deeltjes bij veehouderijen met een emissie van zwevende deeltjes van meer dan 800 kg, waarbij binnen 500 m andere veehouderijen liggen met een emissie van meer dan 800 kg per jaar. Het bevoegd gezag is onder deze omstandigheden verplicht bij de berekening van de concentratie van zwevende deeltjes de kenmerken van de emissie van deze omliggende veehouderijen te betrekken. Dit betekent dat per bron (stal of deel van een stal) de emissie, de emissiepunthoogte, de diameter van het emissiepunt, de ligging van het emissiepunt of geometrisch gemiddelde van de emissiepunten, de oriëntatie en de gemiddelde gebouwhoogte moeten worden ingevoerd. Dit zijn de invoergegevens die ook in de rekenmodellen, zoals ISL3a, moeten worden ingevoerd voor de veehouderij waarvoor de berekening van de vaststelling van de concentratie van zwevende deeltjes plaatsvindt.

Onderdeel b van het nieuw opgenomen tweede lid bij artikel 73 ziet op de berekening van de concentratie van zwevende deeltjes bij veehouderijen met een emissie van zwevende deeltjes van meer dan 500 kg, waarbij binnen 500 m andere veehouderijen liggen met een emissie van meer dan 500 kg per jaar maar alleen als de achtergrondconcentratie meer is dan $27 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Het bevoegd gezag is onder deze omstandigheden verplicht bij de berekening van de concentratie van zwevende deeltjes de kenmerken van de emissie van deze omliggende veehouderijen te betrekken. Dit betekent wederom dat de gegevens zoals hiervoor genoemd moeten worden meegenomen in de berekening.

Artikel II

[pm]

Versie t.b.v. internetconsultatie augustus –
september 2018

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

S. van Veldhoven - Van der Meer